

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 29 grudnia 2025 r.

Poz. 5977

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.395.2025.AKS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 18 grudnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153, poz. 1436)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXIII/187/25 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 26 listopada 2025 r. w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Goleniów.

Uzasadnienie

W dniu 27 listopada 2025 r. Rada Miejska w Goleniowie podjęła uchwałę Nr XXIII/187/2025 w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw Gminy Goleniów. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie ww. uchwała wpłynęła w dniu 2 grudnia 2025 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały w ww. przedmiocie stanowi przepis art. 35 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym *Organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami*. W świetle przywołanego przepisu, o ile nie budzi wątpliwości kompetencja Rady Miejskiej w Goleniowie do podjęcia uchwały, o tyle zastrzeżenia organu nadzoru budzi jej § 4, zgodnie z którym *Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego*.

Zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾ *Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego, przy czym ww. akty są wydawane przez organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, (art. 94 Konstytucji RP)*. Akt prawa miejscowego charakteryzuje się tym, że zawiera normy prawa o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, zatem wskazuje adresatów poprzez zdefiniowanie ich cech - bez wymieniania ich z nazwy oraz stanowi nakazy, zakazy lub uprawnienia w powtarzalnych, (a nie konkretnych), okolicznościach. Jednocześnie, akt prawa miejscowego cechuje się terytorialnym zasięgiem obowiązywania²⁾. Nie ulega zatem wątpliwości, że statut sołectwa jest aktem prawa miejscowego³⁾.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 Konstytucji RP warunkiem wejścia w życie aktu prawa miejscowego jest jego ogłoszenie, przy czym kwestię tę szczegółowo reguluje ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych⁴⁾. W myśl art. 2 ust. 1 ww. ustawy ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe. Z kolei, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych *Akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba*

¹⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

²⁾ Por. Wyroki: WSA w Krakowie z dnia 21.02.2010 r. sygn. akt: II SA/Kr 1453/10, LEX nr 736274, WSA w Krakowie z dnia 12.12.2011 r. sygn. akt: II SA/Kr 1686/11, LEX nr 1134830.

³⁾ Wyrok NSA w Gdańsku z dnia 9.02.1994 r., sygn. akt: SA/Gd 2470/93, ONSA 1995, nr 3, poz. 103.

⁴⁾ Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

że dany akt normatywny określi termin dłuższy (ust. 1) W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym (ust. 2). Jednocześnie art. 5 ww. ustawy przewiduje, że przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Vacatio legis stanowi okres pomiędzy urzędowym ogłoszeniem danego aktu normatywnego, a jego wejściem w życie, tj. początkiem obowiązywania norm w nim ustanowionych. *Vacatio legis* zapewnia adresatowi normy prawnej czas na zapoznanie się z treścią nowych regulacji wprowadzanych przez akt prawa miejscowego i podjęcie działania, które umożliwi przystosowanie się do nich. W każdym przypadku długość *vacatio legis* musi być dostosowana do treści ustanowionych norm oraz możliwości pokierowania swoimi sprawami przez jej adresatów⁵⁾, przy czym w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego i sądów administracyjnych przyjmuje się, że wyznaczony przez art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych 14-dniowy okres *vacatio legis* jest "minimalnym standardem"⁶⁾. Zasadą nadrzędną jest jednak zasada "odpowiedniości" okresu *vacatio legis*, co oznacza, że w konkretnym przypadku może istnieć potrzeba ustanowienia znacznie dłuższego okresu *vacatio legis*.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że Rada Miejska w Goleniowie określając wejście w życie uchwały Nr XXIII/187/25 z dniem jej podjęcia w sposób nieuprawniony nie tylko pominęła okres *vacatio legis*, ale również nadając jej wsteczną moc obowiązywania naruszyła zasady przyzwoitej legislacji, co w świetle ww. argumentacji jest niedopuszczalne. Powyższe działanie organu stanowiącego skutkowałoby tym, że normy prawne zawarte w ww. uchwały obowiązywałyby jej adresatów bez uprzedniej możliwości zapoznania się z ich treścią.

W świetle powyższego stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXIII/187/25 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 26 listopada 2025 r. w sprawie uchwalenia statutów Sołectw Gminy Goleniów jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

⁵⁾ Zob.: Wyrok TK z dnia 25.03.2003 r., sygn. akt: U 10/01, OTK-A 2003, nr 3, poz. 23, Wyrok TK z dnia 4.01.2000 r., sygn. akt: K 18/99, OTK 2000, nr 1, poz. 1.

⁶⁾ Zob.: wyrok TK z 10.12.2002 r., K 27/02, OTK-A 2002, nr 7, poz. 92, Wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 15.04.2014 r. sygn. akt II SA/Bd 255/14, Lex nr 1496757.